

Index Kyberbezpečnosti 2022 se drží na vysoké úrovni. **#nePINdej!** Kybertestem prošly desítky tisíc lidí

Češi jsou v online prostoru opatrní. Index Kyberbezpečnosti dosáhl 67 bodů a drží se tak blízko výsledku z loňského roku. Finanční operace lidé považují za citlivé a k internetovému či mobilnímu bankovníctví by nikdy neposkytla přístup většina z nich. Banky jsou pro Čechy nejdůvěryhodnější instituce, pokud jde o ochranu před únikem dat. Vyplývá to z průzkumu České bankovní asociace a výzkumné agentury Ipsos. Výsledkům průzkumu odpovídají i průběžná data Kybertestu, kterým během necelých dvou měsíců prošlo 54 tisíc lidí s průměrným výsledkem 70 %.

Index Kyberbezpečnosti dosáhl 67 bodů, o jeden bod méně než loni.

V loňském roce byly výsledky nejlepší od začátku sledování, index dosáhl 68 bodů. Letos je výsledek jen nepatrně nižší. Výsledky jsou z různých hledisek velmi vyrovnané. Lidé se základním vzděláním získali v průměru 65 bodů, zatímco vysokoškolsky vzdělaní získali průměrně 68 bodů.

„Zdá se, že lidé si uvědomují rizika, která jsou s online prostředím spojená. Naprostá většina by neposkytla přístupové údaje do internetového bankovníctví. Téměř dvě třetiny lidí kontrolují výdaje a úspory na účtu pravidelně,“ říká **Petr Barák**, expert České bankovní asociace na finanční a bankovní bezpečnost.

Češi jsou ve sdílení informací opatrní, čtvrtina ale někdy otevře neznámou přílohu

Za žádných okolností by přihlašovací údaje k účtu neposkytlo 86 % Čechů. Více než polovina by nesdílela ani výši svých úspor, číslo platební karty nebo rodinné fotografie. Další informace jsou lidé ochotni sdílet pouze za určitých okolností. Více než tři čtvrtiny se v takových případech podělí o telefonní číslo a adresu trvalého bydliště. Téměř tři čtvrtiny lidí neotvírají přílohy od neznámých odesílatelů, čtvrtina však alespoň některou otevře. Upozornění banky na možné hrozby čte většina lidí a přibližně polovina to dokonce dělá pravidelně. Osm z deseti Čechů se do svého internetového bankovníctví připojuje přes vlastní zařízení, které je zcela pod jejich kontrolou.

„Česká populace je poměrně obezřetná v případě sdělování citlivých osobních údajů jako je číslo platební karty či přihlašovací údaje k bankovnímu účtu. Na druhou stranu však nemalá část lidí, přibližně čtvrtina, alespoň někdy otevírá přílohy emailů od neznámých uživatelů, což může způsobit vážný problém“ uvádí **Michal Straka** z agentury Ipsos.

Bankám věří lidé v ochraně údajů nejvíc

Banky, pojišťovny či spořitelny jsou považovány za nejbezpečnější, co se týče ochrany před únikem dat. Za důvěryhodné je považuje 59 % Čechů. Oproti tomu státní správu (e-government) vnímá bezpečně pouze necelá třetina. Nejnižší důvěru mají u lidí fintech společnosti, nebankovní poskytovatelé půjček a obchodní řetězce.

#nePINdej!

Hackerských útoků přibývá, 27 % Čechů se s útokem setkalo letos

Víc než polovina Čechů se stala obětí hackerského útoku, a to bez ohledu na jeho dokončení. Třetina pak zná někoho, kdo byl obětí dokončeného útoku. Nejčastěji jde o podvodné e-maily, které slibují výhru v soutěži, popřípadě velké dědictví od zapomenutého člena rodiny. Víc než polovina má antivirový program v mobilním telefonu, u stolních počítačů je to sedm z deseti lidí. S útokem se nejčastěji setkávají lidé mezi 18 a 34 lety. 27 % Čechů se s útokem setkalo letos. Těmto údajům odpovídají i čísla České bankovní asociace. Počet útoků se za poslední dva roky zvýšil čtyřnásobně a průměrná škoda u dokončeného útoku je na jednoho klienta 162 tisíc korun. Útočníci nejčastěji cílí na získání přihlašovacích údajů, a to ve 40 % případů. Téměř třetina se pak snažila získat číslo platební karty a čtvrtina se zaměřila na osobní údaje, jako je například rodné číslo. Zájem byl také o heslo nebo PIN, a to ve 22 % případů.

Do elektronického bankovníctví se lidé nejčastěji připojují přes Wi-Fi

Lidé se přes Wi-Fi připojují pouze v případech, kdy je dobře zabezpečená. Ve zvyku to má 44 % z nich. Více než čtvrtina lidí se pak připojuje kdekoli, a to pomocí datového tarifu. Na veřejných sítích své finance spravuje pouze 8 % Čechů. Šest z deseti lidí je běžně používají na vyřizování svých e-mailů a jiné korespondence. Téměř polovina (44 %) se pak tímto způsobem přihlašuje na sociální sítě.

„Připojovat se na veřejné, nezaheslované Wi-Fi není nikdy bezpečné. Nicméně lidé to dělají a budou dělat. Po připojení na veřejnou síť musí být lidé velmi ostražití a vstupovat do svého internetového či mobilního bankovníctví by vůbec neměli. Řada lidí si to ale stále neuvědomuje a kvůli tomu na sebe prozradí informace, které by prozrazovat neměli,“ říká **Milan Habrcetl**, Cyber Security Specialist společnosti Cisco.

Obchodování na on-line bazarech je časté, podvodné telefonáty lidé většinou odhalí

Téměř polovina Čechů někdy nakupovala na on-line bazarech a více než třetina na nich nějaké zboží prodávala. Nejčastější formou platby byl bankovní převod, ve čtyřech případech z deseti pak šlo o osobní předání. Podvodníci se často zaměřují právě na prodávající. Takových případů letos výrazně přibylo.

„Protože jsou prodávající klienti oslovováni údajným kupcem jejich zboží, nepředpokládají, že se z nich někdo snaží získat přístupové údaje k účtům nebo do jejich internetového bankovníctví. Aby co nejdříve docílili prodeje zboží, neopatrně spolupracují a vyplňují údaje o svých kartách a přístupech na účet v domnění, že nedělají nic špatně. Opak je bohužel pravdou, většinou o všechno přijdou“ objasnil **pplk. Ondřej Kapr** z Policie ČR.

Pouze 3 % lidí by poskytla informace při falešném telefonátu. Víc než polovina z nich by pak situaci ověřila u banky.

#nePINdej!

Kybertest si vyzkoušely desítky tisíc lidí, úspěšnost je v průměru 70 %

Česká bankovní asociace ve spolupráci s partnery v září spustila celonárodní kampaň #nePINdej!, která má za cíl přivést lidi na stránky Kybertest.cz a tímto způsobem je vzdělávat. Za necelé dva měsíce od spuštění Kybertestu kampaň přilákala téměř 54 tisíc lidí, kteří testem prošli v průměru se 70% úspěšností. Kybertest se skládá z deseti nejčastějších podvodů a lidé si tak mohou vyzkoušet, jak odolní jsou proti případným hackerským útokům.

ČBA nedávno spustila i obdobu Kybertestu pro mladší generaci. Kyberhra.cz cílí na žáky druhého stupně základních škol, středních škol a odborných učilišť a víceletých gymnázií. Podvodníci si totiž své cíle vybírají napříč všemi generacemi, bez rozdílu věku či vzdělání.

„V Thein Security si velmi dobře uvědomujeme sílu edukace v našem oboru. Šíření povědomí o bezpečném chování na internetu mezi běžné uživatele je to nejmenší, čím můžeme přispět. A přitom to nejzákladnější. Oceňujeme, že na problematiku upozorňují také silné společnosti, jako je právě Česká bankovní Asociace, jejíž aktivita má celostátní zásah napříč všemi věkovými skupinami. Těší nás, že jsme mohli být díky naší odbornosti v kybernetické bezpečnosti u tvorby Kybertestu a dosavadní pozitivní ohlasy nás ujišťují, že celá kampaň má skutečně velký smysl,“ říká Jan Pinta, kyberbezpečnostní expert Thein Security.

Mladiství jsou snadným cílem podvodníků také proto, že se v kyberprostoru pohybují velmi často. Mají chytrá zařízení, ale přesně nevědí, jak se v on-line prostředí bezpečně chovat.

O České bankovní asociaci

Česká bankovní asociace vznikla v roce 1990 a je dobrovolným sdružením právnických osob podnikajících v oblasti peněžnictví. V současné době sdružuje 34 členů. Rolí asociace je především zastupovat a prosazovat společné zájmy členů, prezentovat roli a zájmy bankovního sektoru vůči veřejnosti, podílet se na standardizaci postupů v bankovním sektoru a na vytváření odborných zvyklostí, podporovat harmonizaci bankovní legislativy s legislativou Evropské unie a vyvíjet aktivitu v informativní a školicí oblasti. ČBA je členem Evropské bankovní federace a EMMI. Více informací na www.cbaonline.cz.

Další dotazy zodpovíme na adrese:

radek.salsa@cbaonline.cz